

Odkod neugodje pri naši mladini?

Povod za ta članek nam je dal prispevek »Nekaj o današnji mladini« v zadnji številki »Mladike«, ki ga je napisalo neko mlado dekle, in ki je hotel izraziti občutje naše današnje mladine. To občutje pa bi lahko označili z eno samo besedo za neugodje. To edino je jasno razvidno iz sicer precej zmeden in nezrelo napisanega sestavka, kateremu pa moramo priznati vsaj iskrenost.

Odkod to neugodje pri naši mladini? Kaj mu je vzrok? O tem se spleča nekoliko razmisliti.

Predvsem se moramo vprašati mi — in se mora vprašati tudi mladina sama — če je to neugodje upravičeno. Mlada avtorica sestavka v »Mladiki« je zapisala med drugim: ... Nihče nam ne zna neke vrednote pokazati kot take. Okoli nas je toliko smeric, da sami ne vemo, katere naj se oprinemo. Krenemo po prvi poti in ko nas ta razočara, se spet vrnemo na križišče in čakamo, kajti bojimo se nadaljnjih razočaranj... Nismo mladina brez idealov, mladina, ki neodgovorno živi in dneva v dan, temveč je mladina, kateri hočejo odvzeti vse, kar ji pomaga živeti, mladina, ki bi se rada sprostita in povedala, kdo je in kaj misli, a jo pri tem ovirajo gruče ljudi, ki njeni razumevanja žejni besedi odgovarjajo z ostro kritiko, ki jo označuje za nesramno, nehvaležno...« To je samo nekaj najznačilnejših stavkov iz dolgega članka, ki je poln neke hude zamere, da ne rečemo hudih obtožb proti odraslim, »ki imajo kot večno nedoseženi cilj poboljšanje mladine.«

Ena izmed nalog našega lista je v tem, da opozarja na pereče probleme v naši skupnosti in da jih v javni diskusiji osvetljuje. Zato se nam zdi primerno, da skušamo v splošnem interesu nekoliko osvetliti tudi to vprašanje, ki zadeva našo mladino. Pri tem moramo najprej izraziti obžalovanje, da mlada avtorica ni konkretno navedla, kdo so »tiste gruče ljudi«, ki našo mladino ovirajo, ko bi se rada sprostita in povedala, kaj misli? Kdo so tisti, ki »njeni razumevanja žejni besedi odgovarjajo z ostro kritiko, ki jo označujejo za nesramno, nehvaležno...« Bi nam ne mogla tega razodeti? Kajti pri najboljši volji ne moremo dognati, koga ima v mislih. Znano pa nam je, da je tukajšnja naša mladina bila in je še deležna velike pozornosti s strani tistih, v katerih gleda morda svoje sovražnike. Kakor hitro katerikoli mladi človek kaj napiše, takoj najde list ali revijo, ki je pripravljen tisto natisniti. Še nikoli ni imela nobena generacija slovenske in verjetno nobene druge mladine toliko priložnosti, da s tako lahkoto prodre v vrste literatov. Samo da je kdo od mladih napisal kaj za silo dobrega, je že deležen celó pretiranih pohval, ki slavijo njegov talent itd., vse v dobrem namenu, da bi ga

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zakaj še zagovarjajo zmoto?

Ves demokratični svet obhaja letos obletnico konca druge svetovne vojne, ki se je zaključila z vojaškim, političnim in moralnim porazom fašističnih in nacionalsocialističnih sil, ki sta jih predstavljali zlasti Hitlerjeva Nemčija in Mussolinijeva Italija. Za drugo svetovno vojno ni namreč toliko značilen spopad med sovražnimi armadami in državami, ki so se vojskovale za dosego geopolitičnih ciljev ali za zaščito ekonomskih interesov, temveč je predvsem šlo za to, ali bo dvema totalitarnima družbenopolitičnima sistemoma uspelo zavladati nad preostalim svetom, a i pa bo ta pokazal tolikšno mero moralnega in fizičnega poguma ter vztrajnosti, da bo končno iz spopada izšel kot zmagovavec.

Pred to težavno izbiro, ali pasivno sprejeti fašistično in nacistično strahovlado z vsemi njenimi posledicami, ali pa se odločiti za takšno ali drugačno obliko odpora, so se znašli zlasti tisti narodi v Evropi, ki sta jih Hitler in Mussolini podjarmila. Takšni izbiri se seveda niso mogli izogniti niti Slovenci leta 1941, ko so njihovo ozemlje zasedle Hitlerjeve in Mussolinijeve čete. Naj tu mimogrede omenimo, da je, kar zadeva primorske Slovence, odločitev padla že ob samem nastopu fašizma in se je glasila: brezkompromisen odpor.

Namen pisca tega sestavka je, svobodno in popojava odkrito povedati svoje mnenje o zadržanju večine veljakov iz vrst nekdanjih tradicionalnih slovenskih političnih strank v tistem usodnem letu 1941. Zdi se nam, da bi to utegnili prispevati k razčiščenju marsikaterega pojma, k odpravi do očenih tabujev in k poglobitvi politične demokracije v naših krajih. Povod za ta sestavek je piscu dala tudi ugotovitev, da se povojna slovenska katoliška generacija, ki je danes pri nas že močno angažirana v političnem življenju, čuti prav v zvezi z medvojnimi dogodki v Sloveniji obremenjena z nekakšnim kompleksom krivde, česar je po našem mnenju kriva predvsem slovenska publicistika zaradi svojega enostranskega, povečini črnoobelega podajanja medvojne in povojne zgodovine in tudi zaradi samega razvoja medvojnih dogodkov v Sloveniji.

Zaradi objektivnosti in morda tudi zaradi lažjega razumevanja političnega dogajanja v letu 1941 moramo ugotoviti, da stranki (JRZ in JNS), ki sta dejansko imeli oblast v Sloveniji do aprila 1941, nista bili niti po svojih programih niti po svoji strukturi demokratični stranki. Demokratični zlasti v tem smislu, da bi strankini člani mogli na javnih kongresih in z demokratično igro večin in manjšin odločati o politični liniji stranke in tudi s tajnim oziroma povsem svobodnim glasovanjem voliti strankine vodstvene organe. Celotno slovensko politično življenje je tako bilo odvisno od ne-

katerih veljakov, pri čemer je bil seveda paternalizem (da ne uporabljamo hujšega izraza) neizogiben. Slovenski del JRZ je poleg tega prav v najbolj kritičnem trenutku zgubil dva svoja najvidnejša predstavnika, Korošca in Kuovca. Ostali so le veljaki »druge kategorije«, ki v trenutku preizkušnje in spriču pomanjkanja kolektivnega strankinega vodstva očitno niso bili kos položaju.

To dokazuje dejstvo, da so se ob okupaciji najprej šli ponujati nacistom, ko pa so jih ti zavrnili, so se zatekli k fašistom. S tem so zagrešili prvo veliko politično napako, kajti vsakemu stvarnemu in daljnovidnemu politiku bi moralo biti jasno, da je s fašistično in nacistično okupacijo nastal v Sloveniji popolnoma nov položaj, v katerem ni bilo mesta za nobeno, še tako skromno politično izživljanje. Naivno je bilo pričakovati, da bodo nacisti in fašisti pustili takratno vodilno slovensko plast na svojih mestih, saj je bilo vendar splošno znano, da predvideva program fašizma in nacizma celo iztrebljenje slovenskega naroda. Tega nečastnega ponujanja fašistom in nacistom so bili najbrž krivi naivnost, zlasti pa naravnost bolesta strast in želja po oblasti določenih tedanjih političnih voditeljev.

V tej zvezi nastane vprašanje: v čigavem imenu in s čigavim pooblastilom so naredili ta korak? Kdo jih je pooblastil, da so ponudili svoje sodelovanje in s tem tudi sodelovanje svoje stranke fašistom in nacistom, ko so vendar vedeli, kakšno je bilo razpokoženje ljudskih in tudi katoliških množic do okupatorja, saj je zlasti intelektualna mladina še pred nekaj tedni množično vstopala v prostovoljne vojaške enote in s tem pokazala voljo in trdno odločenost, postaviti se po robu obema diktaturama.

Ob zasedbi Slovenije je nastal položaj, v katerem se je dejansko razsula v prah celotna takratna državna in politična zgradba in je bil vsak Slovenec razrešen vseh političnih in drugih podobnih vezi, razen dolžnosti, ki jo je nekako nagonsko čutil, da se tako ali drugače upre nasilju. V takšni situaciji bi bila naloga odgovornih in daljnovidnih politikov iz vrst katoliških in drugih demokratičnih skupin, da bi temu odporniškemu razpoloženju slovenskih množic prvi dali neko organizacijsko obliko. To se žal ni zgodilo najbrž zato, ker tednji veljaki niso imeli posluha za stvarnost, nobenega ali prav malo smisla za osebno žrtvovanje in zlasti zato, ker so bili preveč oblastiželjni. Nekateri, in sicer najbolj predrzni, so svoje sodelovanje zagovarjali s čudnimi teorijami o izvoru oblasti, drugi pa so se uspavali s politiko čakanja ter vse svoje upe polagali v zaveznike, češ saj

(Nadaljevanje na 2. strani)

RADIO TRST A

• NEDELJA, 11. aprila, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.00 Slovenski zbori; 11.15 Oddaja za najmlajše: »O dečku, ki je našel svojo srečo«. Napisal Kristof Schmidt. Prevod in dramatisacija Ana Pelan. Igra RO.; 12.00 Nabožne pesmi; 12.15 Vera in naš čas; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Cerne; 14.30 Sedem dni v svetu; 15.00 Pojeta: Ornella Vanoni in Gilbert Bécaud; 15.30 »Življenje je sen«. Drama v treh dejanjih in sedmih slikah, napisal Pedro Calderon de la Barca, prevedel Martin Jevnikar. Igra RO., režira Jože Peterlin; 18.30 Kino, včeraj in danes. Urednik Sergij Vesel; 20.30 Iz slovenske folklore - Lelja Rehar: »Danes je dan, božji dan«; 21.00 Vabilo na ples.

• PONEDELJEK, 12. aprila, ob: 12.15 Iz slovenske folklore - Lelja Rehar: »Danes je dan, božji dan«; 17.20 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu, pripravil Franc Škerl; 18.30 Koncertisti naše dežele: Violinist Eddy Perpich in pianistka Lucia Passaglia; 19.15 Plošče za vas: 26. quiz oddaja; 21.00 Alban Berg: »Wozzeck«, opera v treh dejanjih.

• TOREK, 13. aprila, ob: 12.15 Pomenek s poslušavkami; 17.20 Italijanščina po radiu; 19.00 Dante Alighieri: »Vita Nova«, pripravil Boris Tomazič; 19.30 Postni govori - Bogomil Breclj: »Zalivcem iz srca odpustiti«; 20.35 Kulturni odmevi — dejstva in ljudje v deželi; 22.00 Slovenske novele 20. stoletja - Ivo Cesnik: »Njiva«; 22.55 Komorna glasba v začetku dvajsetega stoletja.

• SREDA, 14. aprila, ob: 11.35 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol); 12.15 Brali smo za vas; 13.30 Prijetna srečanja, izbor motivov in izvjavcev; 17.25 Radio za šole (za I. stopnjo ljudskih šol); 18.30 Skladatelji v očeh njihovih sodobnikov; 19.15 Higiena in zdravje, pripravil dr. Rafko Dolhar; 21.00 Simfonični koncert orkestra »Alessandro Scarlatti« Italijanske Radiotelevizije iz Neaplja. V odmoru (približno ob 21.40) Iz pesniških gajev - Josip Tavčar: »Alfonso Gatto«.

• CETREK, 15. aprila, ob: 11.30 Slovenske nabožne pesmi; 12.15 Postne legende - Marijan Vouk: »Kristusov plašč«; 17.20 Italijanščina po radiu: Spopolnjevalni tečaj; 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin; 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti - Vinko Beličič: »Prešernova Zdravljica«; 21.00 »Obsoditi so Kristusa«, drama v štirih dejanjih, napisal Branko Rozman. Igra RO., režira Jože Peterlin.

• PETEK, 16. aprila, ob: 11.30 Slovenske nabožne pesmi; 12.15 Pomenek s poslušavkami; 18.30 Koncert skladb Torellija, Locatellija in Clementija; 19.30 Postni govori - Loize Suštar: »Za žive in mrtve Boga prositi«; 19.45 Organist Gabrijel Devetak; 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj; 21.00 »Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po Evangeliju Sv. Janeza«, pripravila Stanko Janežič in Stana Kopitar; 21.30 Franck Martin: »Golgotha«, oratorij v dveh delih za sopran, mezzosopran, tenor, bariton, mešani zbor, orkester in orgle.

• SOBOTA, 17. aprila, ob: 11.30 Slovenska nabožna pesem; 12.15 Kulturni odmevi — dejstva in ljudje v deželi; 15.00 »Snokornik«, starokrščanska legenda, napisal Niko Kuret. Igra RO., režira Lojzka Lombar; 17.20 Drugi Vatikanski koncil. Poročila in komentarij; 17.30 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. Pripravila Krasulja Simoniti; 19.15 Družinski obzornik; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 Slovenski oktet; 21.00 Postne legende - Marijan Vouk: »Sveti Križ«; 21.30 Gustav Mahler: Simfonija št. 9 v D-duru.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 11. aprila, nedelja: Filip, Leon
- 12. aprila, ponedeljek: Lazar, Savica
- 13. aprila, torek: Ida, Jarmila
- 14. aprila, sreda: Valerija, Juštin
- 15. aprila, četrtek: Helena
- 16. aprila, petek: Boža, Benedikt
- 17. aprila, sobota: Rudolf

Izdajatelj: »Novi list« d. z. o. z. • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Frančiška 20 — telefon 29-477

NAPETOST V BERLINU

Nemška zvezna republika, ki hoče veljati pred svetom za edino državo in predstavnico vsega nemškega naroda, je že večkrat poudarila, da smatra za pravo prestolnico ce otne Nemčije še vedno Berlin. Zato je že nekajkrat priredila v zahodnem Berlinu simbolna zasedanja nemškega parlamenta. Tako simbolno zasedanje je bilo napovedano tudi za sredo popoldne ob treh v veliki palači tamkajšnje kongresne dvorane.

Toda vzhodnonemški komunistični v ardi

Zakaj še zagovarjajo zmoto?

(Nadaljevanje s 1. strani)

bodo že ti tudi Slovence rešili iz fašističnih krempljev.

Nič čudnega ni, če je spricho zadržanja večine veljakov iz katoških in liberalnih vrst prišla pobuda za odpor s strani drugih, manjših političnih skupin in zlasti s strani komunistov katerim je treba priznati, da so tedaj imeli največ čuta za stvarnost, bili pripravjeni na žrtve ter imeli za seboj dolgoletno prakso iregalnega dela. Ob nastanku OF je po našem prepričanju oficirno vodstvo obeh tradicionalnih strank zagrešilo zadnjo in, kot je razvoj dogodkov potrdil, tudi usodno napako. Namesto da bi se vključilo v osvobodilno gibanje se mu je uprlo in vrh vsega proglašilo za komuniste in sopotnike vse tiste katoličane in demokrate, ki so pristopili k temu gibanju.

S svojim ravnanjem v letu 1941 so se torej ti veljaki sami izključili iz kasnejšega političnega dogajanja in se hkrati začeli pogrezati v kalne vode posrednega ali neposrednega koaboracionizma. Če bi namreč ti nesrečni veljaki v tistem trenutku prepuščili politično vodstvo ljudem iz svojih skupin, ki so kazali pripravljenost za boj proti okupatorju — in teh ni bilo malo — bi ne rešili samo svoje časti in časti svojih političnih skupin, temveč bi tudi preprečili, da bi ne prišlo do tolikšnega bratomornega klanja, kot je že kmalu prišlo. Kajti o taktiki in strategiji odporniškega gibanja in sploh o njegovem poteku bi skupno in enakopravno odločale vse politične skupine.

Jasno je torej, da ljudje, ki so ob kočijah vih trenutkih v letu 1941 hote ali nehote zagrešili vrsto tako hudih političnih napak, nimajo današnjemu mlajšemu katoškemu rodu, ki se politično udelejuje, ničesar povedati. Največ, kar od njih pričakujemo, je, da svoje napake priznajo, kar bi ne bilo nič nečastnega, saj že stari latinski rek pravi, da je napaka človeška slabost. Toda že prav nič ne kaže, da bi razvoj šel po tej poti. Prav v zadnjem času so se namreč tudi v določenem tukajšnjem tisku začeli oglašati nekateri »advokati«, ki z neprepričljivimi argumenti, z izkrivljanjem zgodovinskih dejstev in zlasti z grobim mešanjem pojmov skušajo zagovarjati svojo že zdavnaj izgubljeno pravdo. Za človeka z zdravom pametjo je naravnost nerazumljivo, zakaj in čemu takšno pisanje prav v tem letu, ko ves svobodoljubni svet slovesno obhaja obletnico zmage nad dvema morda najbolj krutima in nečloveškima režimoma, kar jih pozna svetovna zgodovina.

D. L.

in Sovjetom to ne gre v račun, ker po njihovem Berlin ne spada k Zahodni Nemčiji in pomeni torej zasedanje Bundestaga v Berlinu izzivanje zanje. Zato so blokirali vse avtomobilske ceste v Berlin, dozdevno zaradi vzhodnonemško sovjetskih manevrov. Čakajoča vrsta avtomobilov pri bloku v Helmstedtu je dosegla v sredo dolžino devet kilometrov. Vzhodnonemški stražniki spuščajo naprej samo po nekaj desetih avtomobilov na uro ali niti ne. Zahodnonemški posilanci so morali v Berlin z letali, a sovjetska vojaška letala so s preletom motila tudi promet v letalskih hodnikih. Kljub temu se je zbralo v Berlinu nad 500 zahodnonemških poslancev in parlament je lahko zasedal. Sovjeti pa skušajo motiti razpoloženje Berlinčanov in poslancev z nizkimi preleti svojih »Migov« preko zahodnih sektorjev.

Zahodni zavezniki se ne vznemirjajo in jemljejo stvar s flegmo, čeprav seveda ne manjka ostrih diplomatskih not in protinot. Prepričani so, da bo po ožaj v Berlinu čez teden dni spet normalno... nenormalno, kakor že dvajset let.

Rusi v Varšavi

V Varšavi se je mudilo te dni sovjetsko odposlanstvo, sestavljeno iz vrhunskih voditeljev Brežnjeva, Kosigina, Gromka in Krilova. Imelo je več skupnih sej s poljskimi ministri in predstavniki komunistične stranke. Razgovori so se razvijali kot pravi uradni poročilo, v prisrčno prijateljskem ozračju. V četrtek so sovjetski in poljski državniki podpisali dvašletno pogodbo o skupnem političnem, kulturnem in gospodarskem soodelovanju obeh držav.

BITKE V VIETNAMU

Boji v Vietnamu se spreminjajo v odprto vojno. Gverilci so se zadnje dni postavili vladnim četam in Američanom v odprtih bitkah, tako v Delti reke Mekong in v pokrajini Tay Ninh, okrog 90 kilometrov severozahodno od Saigona. Proti sebi imajo premočno ameriško tehniko v letalih, tankih, anfibijskih sredstvih in topničarkah, zato imajo velike izgube, a tudi južnovietnamske in ameriške izgube zaradi zased, ki jih pripravljajo gverilci, niso majhne.

Američani metodično nadaljujejo z bombardiranjem vojaških oporišč v Severnem Vietnamu.

KITAJSKA KUPUJE ŽITO

Marsikje primanjkuje kruha, v Avstraliji je pa bil zadnji žitni pridelek tako obilen kot še malokdaj. Angleški dominion je bil zato prisiljen, da najde kupca, kar pa ni bilo preveč težko. Prva se je oglasila Kitajska, ki je podpisala pogodbo za nakup enega milijona in dvesto tisoč ton avstralskega žita. V Sovjetsko zvezo pa bo Anglija izvozila 600 tisoč ton pšenice.

VERIZNISTVO PRI NOGOMETU

Ljubitelji nogometnih tekem radi preplačujejo vstopnino, posebno ko igrajo odličnejša moštva in kaže, da bodo prostori zasedeni. Malokdaj se pa zgodi, da bi verizniki z vstopnicami zahtevali tako pretirane cene kot v Milanu za tekmo Inter - Milan. Od 63 tisoč vstopnic so jih pokupili verizniki najmanj 20 tisoč in so jih oddajali z velikanskimi prebitki.

Odkod neugodje pri naši mladini?

(Nadaljevanje s 1. strani)

ohranili pri volji, da bi še pisal. Naša mladina ima na razpolago takorekoč ves naš tisk, kar ga izhaja na Primorskem, da ne omenjamo še ostali slovenski tisk.

Kdo je torej tisti, ki ji ne da, da bi povedala, kaj misli? Mnogokrat bi bila resnično potrebna tudi pravična, a ostra kritika, ki bi jasno povedala, če je njeno pisanje kaj vredno ali ne, in če se ima mladina nad čem pritoževati, se lahko prav nad tem, da take ostre kritike ni, iz gole obzirnosti in prizanesljivosti kritikov, ali če hočete, odraslih... Kajti samo odkrita kritika lahko vzgaja h kvaliteti. In če danes po tolikih talentih, ki so se že pojavili v »Literarnih vajah« in drugod, po Borisu Pahorju in Alojzu Rebuli ter Josipu Tavčarju, ki jih lahko prištevamo k srednji generaciji, tu na Tržaškem in Goriškem še vedno nimamo niti enega literata mlajše generacije, katerega bi jim lahko postavili ob stran kot enakovrednega, je to gotovo krivda ali premile kritike, ali pa mladih talentov samih, ki niso imeli volje, da bi se razvijali in so se zadovoljili s prvimi, nezasluženi pohvalami... ter obtičali v infantilnosti. Avtorica sama pravi: »Še tako nedolžna zafrkancija odraslega človeka je lahko pest blata, ki pomaže naš svetli ideal.« Naj mi ne zameri, če se pri tem nasmehnem, upoštevajoč dejstvo, da so na ideale generacije, kateri pripadajo Pahor, Rebula, Tavčar (da imenujem spet samo nje) v resnici pljuvali in metali blato, da je moral Pahor zaradi svojih idealov v nacistično koncentracijsko taborišče, da je tudi Rebula pretrpel svoje in da so n. pr. Stanka Vuka najprej zaradi njegovih idealov zaprli, nato pa ubili? Današnja mladina pa naj bi izgubila svoje ideale že pri »nedolžni zafrkanciji«? Zdi se nam, da se mlada avtorica norčuje, ali da ne ve, kaj piše.

IMAMO RADI NAŠO MLADINO

Mi imamo radi našo mladino in ji želimo kar najbolj zdrav duševni in telesni razvoj. In mislimo, da jo imajo radi tudi vsi drugi, ki imajo opraviti z njo, tudi tisti, ki so do zdevno do nje brezbržni, morda zato, ker imajo občutek, da jih mladina odbija in da ne mara njihovih vzgojnih nasvetov. Kaj avtorica sama misli o takih nasvetih in vzgojitelski skrbi, je izrazila v besedah: »Ob tem naslovu pričakujete mogoče ostro besedo starega, plesnivega govornika, besedo, ki spada v vzgojne oddaje na radiu in v tiste knjige, ki imajo kot večno nedoseženi cilj poboljšanje mladine...« Če pa ona in z njo druga mladina tako gleda na prizadevanja tistih, ki bi jo radi vzgojili v dobre ljudi, v dobre Slovence in v dobre državljane, potem se ji pa ni treba čuditi, da ne ve, katerih smernic naj se oprime... Vsa vzgoja ima namen, napraviti mladega človeka tako razumsko in čustveno zrelega in kritičnega, da se zna sam odločiti, katerih smernic naj se v svojem življenju oprime. Jasno pa je, da mladina, ki ni niti odrasla, tega sama ne zmore, ker ne zna presoditi, kaj je prav in kaj ni. Manjka ji ne le zrelosti, ampak tudi izkušnje. Toda če vnaprej zavrzete vse tisto, kar ji lahko posredujejo »plesnivi govorniki« in »vzgojne oddaje«, se mora vdati v to, da se bo znašla brez vodstva; vendar potem ne sme očitati starejšim, da jo pustijo brez pravih smernic... Kljub vsemu naprežanju se ne moremo spomniti, da bi bili en samkrat brali kjerkoli, da je kdo oči-

tal mladini, da je nesramna in nevhvaležna. Če pa se je kdaj kak vzgojitelj ustno spozabil do takih besed, je moral biti že hudo prizadet in užaljen.

PREHUDI OČITKI

Dejstvo je, da starejše generacije pri vseh svojih zmotah in napakah, ki so jih zagrešile v vzgoji in tudi v javnem življenju, ne zaslužijo tako hudih očitkov mladine. Lahko bi jim očitali to, da so bili kot vzgojitelji preveč popustljivi in da so pokazali premalo avtoritete nasproti mladini; kot staršem bi jim lahko očitali, da so mladino preveč navadili na vsakovrstne udobnosti, čeprav so sami morda v isti starosti stradali črnega kruha, in da ji tako niso dali spoznati, da je življenje v resnici trdo in da je še vedno boj. Ne mogli pa bi jim očitati premalo uvidevnosti in premalo obzira in ljubezni do mladine. Zanj je bilo storjeno, v telesnem in duhovnem pogledu, kar se je največ dalo. In rezultat je morda ta, da je današnja mladina v bistvu že vsega naveličana in prenasličena, kakor je bila v otroški dobi prenasličena čokolade, ker je je morda na en sam dan dobila več, kakor so je okusili njihovi starši v vsem svojem življenju.

Po našem iskrenem mnenju je v mladini sami vzrok današnjega neugodja. Današnja mladina je spoznala samo mehke plati življenja, vse ji je bilo nudeno v kar najbolj udobni in lahkoprebavljivi obliki, zato ima — v prisposobi — nerazvite mišice in organizem. Zato je zanjo vse pretežko. Vsaka rahla graja jo spravi s tira, ker je bila vajena samih pohval in laskanja, od prvih let življenja. (»Naša Magdica je danes upihnila svojo prvo svečko. Ata in mama in nono in nona in vsi sorodniki ji želijo...«) Bila je idol, in ko odraste in ugotovi, da za zunanji svet ni nikak idol, ampak da jo gleda kritično in da bi morala poseči v idejni boj, tedaj ji uplahne življenjski pogum. »Še tako nedolžna zafrkancija odraslega človeka (morda profesorja ali koga drugega?) je lahko pest blata, ki pomaže naš svetli ideal.« Kakšen ideal? Ideale si mora izbrati prav zdaj v letih dozorevanja, mora si jih prištudirati, si jih priboriti, si jih izdelati v trdem idejnem spopadu z okoljem. Kaka podedovana predstava, ki morda že davno ne odgovarja več realnemu stanju stvari na svetu, ni nikak ideal, in tudi ne kako začetniško, prvo navdušenje za to ali ono ideologijo, za ta ali ono modo.

MLADINA SE MORA OSVESTITI

Predvsem pa bi se morala naša mladina zavedati, da se mora osvestiti o sebi in svetu, v katerem živi. V umiku v popevkarstvo se dejansko odraža strah pred resničnim življenjem. Kako naj spozna prave smernice za življenje pred juke-boxi, iz katerih kriči kak Bobi Solo, ali ob prebiranju kake športne gazete? Mladini lahko oprostimo vse, samo ne tega, da nima poguma do lastnih idej, poguma do upora proti tistemu, kar smatra za preživelo in zastarelo, poguma do protesta. In prav to lahko očitamo naši mladini: — ne vsej, a večini — da nima poguma do tega, da se boji konfrontacije s stvarnostjo naših razmer in s svetom idej. Zateka se v nekako fiktivno nepolitičnost, da bi se izognila stvarnosti in nujnosti jasnih notranjih odločitev. Prav te dni nam poročajo z Opatovca, iz Nabrežine in ne vem odkod še o ustanavljanju nekakih »nepolitičnih« mladinskih kulturnih skupin, v čemer se skriva morda kak

dober namen, gotovo pa strah pred idejami pomanjkanje poguma do lastnega mnenja, do jasne izpovedi, in to v času, ko je od vsepovsod slišati o aktivnem sodoživljanju mladine z odločilnim dogajanjem v svetu, ki prinaša s seboj politične in socialne spremembe na bolje, o njenih protestih, o njeni požrtvovalnosti in pogumu. Tako se n. pr. črnska mladina v Ameriki ne boji policijskih gumijevk in zapora, ko manifestira za pravice svoje rase. In koliko je še take mladine v svetu! Naši mladini pa je postala ideal »nepolitičnost«, ki je k ničemur ne angažira in ne zahteva od nje nikakega poguma in nikakih obveznosti in žrtev. V svojem oportunističnem se oprijema najbolj nesmiselnih in bedastih teorij in prividov, n. pr. o »odmiranju narodov« (v času, ko stopa v arena zgodovine na desetine in desetine novih afriških in azijskih narodov in da dobimo vsako leto nekaj novih držav!), ali o po svoje pojmovani »združeni Evropi«, v kateri menda ne bo več narodov in problemov, samo da se ji ni treba aktivno angažirati v boju za pravice lastnega naroda in se ukvarjati z njegovimi političnimi gospodarskimi in kulturnimi problemi.

IDEJNA »NEVTRALNOST« NI MOŽNA

Taka idejna »nevtralnost« porojena iz komodnosti in bojazljivosti, je tista glavna ovira, ki ne da naši mladini, da bi si izoblikovala svoj nazor in se odločila za prave smernice. Ni čudno, da ima spričo tega občutek neugodja, občutek, da je daleč od stvarnega dogajanja, da nima besede pri njem. Toda tega ji ne branijo »gručice ljudi«, ki njeni razumevanja žejni besedi odgovarjajo z ostro kritiko, ampak se izključuje iz njega sama, ker se pač boji problemov. Rajši kot da bi se aktivno angažirala, gre za tistimi, ki ji nudijo prijetne izlete, dvorane za zabave in druge lagodnosti. Tak strah pred aktualnostjo in pred idejnimi konfrontacijami je bil kriv, da je okrnelo koroško »Mladje«, ker ni imelo poguma ne do obravnavanja koroške in ne do razreševanja slovenske in svetovne problematike, temveč se je dosledno izogibalo vsemu takemu in se zatekalo v nekako »nepolitično« leposlovnost. V takih razmerah pa se ne more izoblikovati nikaka resnična osebnost z lastnimi idejami — in v tem je tudi vzrok, da iz vrst mladine v vseh dvajsetih letih po vojni skoro nismo dobili nobene resnično močne intelektualne osebnosti, ki bi jo lahko smatrali za glasnika nove generacije. Dobili pa smo ljudi, ki se zadovoljujejo z opevanjem kraške pokrajine in ki nimajo nikake stvarne predstave o svetu, v katerem živimo.

Kako naj bo taka »nepolitična« generacija sposobna prevzeti vodstvo našega ljudstva, ko bo pršel čas za to? Saj zaradi svoje omahljivosti, politične nevednosti in bojazljivosti ne bo sposobna, da bi opravljala to funkcijo, politično in idejno neoblikovan in zmeden človek postane z lahkoto plen vsakršne politične demagogije in podleže paniki in pesimizmu.

Že dolgo se nam je zdelo potrebno opozoriti na te stvari v zvezi z našo mladino in članek v »Mladiki« nam je nudil povod, da smo to končno storili. To smo storili v upanju, da je v naši mladini vendarle zdravo jedro in da so v resnici morda potrebna samo taka opozorila, da se bo mladina končno zavedla, kaj čas in naše razmere terjajo od nje. In te besede, ki se ji bodo morda zdele trde, so bile napisane v resnici iz ljubezni do nje.

E. Z.

S Tržaškega

Razgovor z dirigentom Ignacijem Oto

V nedeljo bo nastopil moški zbor prosvetnega društva Prosek-Kontovel na koncertu v prosvetni dvorani na Opčinah.

V zvezi z njegovim nastopom smo se razgovarjali z dirigentom Ignacijem Oto, ki je prijazno odgovoril na nekaj zastavljenih vprašanj o delovanju tega pevskega zbora.

Ali segajo začetki vašega zbora daleč nazaj?

Brž po drugi vojni sta bila ustanovljena mešana in mladinski pevski zbor. Prvega je vodil najprej pevovodja Cibic, potem učitelj Cermelj. Mladinski zbor je pa bil v rokah Zdravka Kanteta. Takrat sta oba zbora že precej nastopala v javnosti in tudi na radiu. Iz obeh zborov se je sestavil pred približno desetimi leti moški zbor. Vadil ga je in z njim je uspešno nastopal dirigent Milan Pertot. Pred šestimi leti sem ga pa jaz prevzel. Danes je zbor kar dovolj močan. Steje trideset stalno delujočih članov, ki se z zanimanjem in veseljem udeležujejo pevskih vaj.

Bi nam pojasnili, kolikokrat in kje ste že nastopali?

Odkar ga vodim jaz, smo imeli že več samostojnih koncertov ali pa smo nastopali kot sodelujoči z drugimi zbori pri različnih prosvetnih prireditvah. Naš zbor je imel svoje koncerte že v Novi Gorici, v Velenju, v tržaškem Kulturnem domu. Skupno z Glasbeno Matico smo peli v Beogradu in v Trstu. Udeležili smo se tudi že dvakrat mednarodnih pevskih tekem v Gorici, katere prireja goriško pevsko društvo »Seghizzi«. Večkrat so nas slišali tudi po tržaškem in koprskem radiu.

Vaši pevci so menda tudi dobro podkovani v glasbeni teoriji?

Glasbeno teorijo jim je nekaj časa nudil pevovodja Pertot, ki je bil tudi poklicno učitelj solo-

petja. Posebne vaje za glasbeno teorijo je pa bolj težko vpeljati, ker pevci tudi nimajo časa. Kolkor je možno, si pridobijo pevsko znanje pri vajah za nastope. K tem pa radi prihajajo, zlasti če imajo določen cilj pred seboj.

Kakšen pa je vaš repertoar in kakšni so vaši bodoči načrti?

Repertoar je pač tak, kakor je splošno pri vseh sedanjih pevskih zborih in ki tudi ustreza okusu poslušavcev. Na sporedu imamo pri bližnjem nastopu izvajanje polifonskih skladb, umetne in ljudske pesmi. Razen na Opčinah bomo nastopili še v Sv. Križu in kje drugod. Odvisno je seveda od razmer in možnosti.

Pa še nekaj: opazate pri današnji publiki zanimanje za zborovsko petje?

Moram reči, da je zanimanje še precejšnje, zlasti pri mladini. Z veseljem prihajajo poslušati našo pesem zlasti v okoliških vaseh. Pred nekaj leti je zanimanje za pevске nastope nekoliko pomenjalo. Zadnje čase pa vidim, da dobro podani pevski koncerti zopet privabljajo številne poslušavce. In to mislim, da je dober znak naje kulturne rasti.

Nabrežina:

OBCNI ZBOR POSOJILNICE

V nedeljo je bil redni letni občni zbor Kmečke in obrtniške posojilnice v Nabrežini. Predsednik Josip Terčon je izčrpano poročal o poslovanju nabrežinskega denarnega zavoda v letu 1964, pri čemer je poudaril, da zavod zaradi splošne gospodarske krize lani ni mogel zabeležiti občutnega napredka. Zavod je prejel 52 prošenj za posojila v skupnem znesku 22 milijonov in 500 tisoč lir. Ugodno je rešil 38 prošenj in nakazal skupno 18 milijonov in 500 tisoč lir posojil. Celotni promet pa je znašal okrog 75 milijonov.

Po poročilu nadzornega odbora je občni zbor soglasno odobril predloženo bilanco. Sledi'a je daljša razprava, med katero so mnogi udeleženci poudarili, da zasluži posojilnica večje zaupanje občinstva, ker je nalozba popolnoma gotova in njena tajnost zajamčena.

Sesljan:

SLOVO OD ZASLUŽNE MATERE

V torek je večka množica pogrebcev pospremila k zadnjemu počitku na mavhinjskem pokopališču 92-letno Alojzijo Radetič, vdovo Metlikovec iz Sesljana. Pokojnica, ki je bila daleč naokrog znana zlasti po svoji nesebični pripravljenosti pomagati bližnjemu, je našla tragično smrt pri zapornicah na železniški postaji v Vižovljah. Kot to ikokrat v svojem dolgem življenju je tudi v nedeljo hotela prečkati železniški tir ob zaprtih zapornicah, ni pa tokrat opazila, da prihaja prav v tistem trenutku brzovlak. Smrt je bila zato neizogibna.

»Nunca Lojza«, kot smo jo vsi poznali, je bila tudi v svoji v'etki starosti žilava, skrajno požrtvovalna, izredno delavna slovenska in krščanska mati ter žena, ki bi prav gotovo zaslužila mirnejšo smrt. Toda Božja volja je bila drugačna.

Od pokojnice se je v mavhinjski cerkvi s toplimi besedami poslovil župnik Štefan Tonk'i, mašo zadušnico pa je daroval njen vnuk Albert Metlikovec, župnik v Sempetru pri Novi Gorici. Naj zaslužna mati mirno počiva v domači zemlji. Vsem sorodnikom izrekamo globoko občuteno sožalje.

LEP USPEH

Gospa Marija Koršič-Corsini, poverjena didaktična ravnateljica slovenskih osnovnih šol v nabrežinski in zgoniški občini, je pred dnevi z lepim uspehom položila v Rimu zaključne izpite, razpisane v okviru natečaja za stalna mesta didaktičnih ravnateljic. Razpoložljivih mest je bilo 500, kandidatov pa nad 3 tisoč. K lepemu uspehu iskreno čestitamo in gospe ravnateljici želimo, da bi tudi prihodnje leto ostala na sedanjem mestu.

PRISPEVKI

Za natis knjige pesmi S. Kollwita so prispevali: Albert Urdih 2000 lir, E. Z. 500 lir, D. L. 500 lir.

OBVESTILO

Zdravnica dr. Sonja Mašera bo odsotna od 12. do 26. t. m.

Z a h v a l a

Vsem dobrim prijateljem in znancem, zlasti onim iz Skednja, ki so ob bridki izgubi našega dragega očeta in starega očeta

ALOJZA GODINA

umrlega dne 2. aprila, kakorkoli izrazili svoje sožalje in sočustvovanje, se najtopleje zahvaljujemo.

Zaljujoče hčerke

Karmela, Rosanda, Tatjana, Marta
in vsi sorodniki

Trst - Gorica, 4. aprila 1965

Beneška Slovenija

Ažla:

NESLANA SALA

Za 1. april je tudi po naših krajih navada koga povleči. Prvoaprilskih šal, katere si izmisli naša mladina pa je več vrst; nekatere so duhovite, nekatere pa tudi prav bedaste in neslane. Eno te zadnje vrste si je izmislil neduhovit šaljivec za letošnji 1. april.

Na cesti med Ažlo in Klinjem so opazili ljudje 1. aprila zjutraj kri. Po tleh so ležali tudi drobci stekla in gum. Ljudje so se začeli zbirati in so skleпали, da se je motala pripetiti avtomobilska nesreča. Iskali so vzdož ceste, kje je kak ranjenec, če ne celo mrlič. In res so zagledali v jarku pod cesto truplo, ležeče z obrazom proti zemlji. Nihče si ni upal blizu, češ naj teče kdo po orožnike. Nazadnje so se le nekateri opogumili, misleč, da je mož v jarku morda samo ranjen in mu je treba pomagati. Ko pa so ga obrnili, so opazili, da je le slamnat mož. Dozdevna kri na cesti pa je bila le rdeča barva. Usmiljeni Samaritani so bili seveda jezni nad tako neduhovito šalo, in so imeli prav.

Trbiž:

PRISILNE POČITNICE

Prejšnji teden so naši meščani opazovali z velikim zanimanjem po naših ulicah veselo razigrano skupino študentov iz Tuniza. V svojih slikovitih nošah so prepevali za naša ušesa neznane pesmi in brenkali na čudne kitare. Vese im študentom iz Severne Afrike so meščani radi p'lačevali zapitek v javnih lokalih. Spraševali so jih pa tudi, odkod so in čemu se prav v Trbižu mudijo že nekaj dni kot svojevrstni turisti. Pojasnili so, da so študentje trgovske akademije v Tunisu in da jih je poslal predsednik Burgiba za nagrado na poučni izlet na Poljsko. Z letalom so dospeli do Rima, nato z vlakom do Trbiža, kjer se jim je pa

SLOVENSKIM AKADEMIKOM

Zopet smo poklicani na univerzitetna volišča, da s svojim glasom, oddanim slovenski akademski listi ADRIA, potrdimo prisotnost Slovencev na univerzi. Adria se letos že sedmič predstavlja na teh volitvah in sedmič bo izvolila svojega predstavnika. Nekateri sicer skušajo omejiti in razvrednotiti pomen našega nastopa, a njih mnenje je zmotno. Univerzitetne volitve imajo v javnosti velik odmev, saj gleda javnost na univerzitetne študente kot na bodočo narodno vodilno plast, kot na bodočo vodilno moč. Zato bi bilo žalostno, ko bi ne nastopali. Žal tudi letos nismo dosegli skupnega in samostojnega nastopa vseh slovenskih študentov, a krivda ni naša.

Kolegice in kolegi, mi bomo, čeprav sami, nastopili s svojim znakom, nastopili kot slovenski študentje s spoštovanjem in pripravljenostjo sodelovanja z vsemi, nastopili v zavist in jezo italijanskih šovinističnih krogov, ki bi nas hoteli uničiti. Ne pozabite na odmev in pomembno vlogo, ki jo je v preteklem letu igrala ADRIA, ko je njen predstavnik imel odločen glas pri sestavi odbora in izvolitvi tribuna. Ne pozabite tudi, da niso tisti slovenski študentje, ki nastopajo na italijanskih listah, izvolili nobenega svojega kandidata. Odveč bi bilo pripominjati, da se bo ADRIA skupno z ostalimi potegovala za pravice in boljše študijske pogoje vseh študentov, še posebno slovenskih.

Kolegica in kolega, ne vzemi površno teh besed in tega našega nastopa. Tako majhna je tvoja naloga: iti na volišče in prekrizati znak Adrie. Naredi to z veseljem iz idealizma in ljubezni do svojega naroda. Obenem pa spomni in opozori vse svoje prijatelje, naj store isto.

Volitve se bodo začele v petek, 9. t. m., in zaključile v ponedeljek, 12. t. m. V nedeljo bodo volišča odprta v Gorici, Corso Italia 44. V ponedeljek popoldne bo odprt samo en volilni sedež, in sicer na novi univerzi. Tisti, ki so vpisani v prvo leto, bodo volili lahko brez knjižice, z osebno izkaznico. Kdor je letos diplomiral ali je bil lani še vpisan, ima še aktivno volilno pravico.

VSJ ZA ADRIO!

SAL ADRIA

ZELENI KRIŽ

Zaslužna ustanova goriškega Ze enega križa bo kmalu prišla do svojega lastnega doma. Sedanjo poslopje na vogalu ulic Morrelli in Crispi bodo podrli in na istem mestu zgradili novi sedež Ze enega križa. Zemljišče je darovala goriška občina. Stavba bo imela več nadstropij. V pritličju bodo nastanjene avtomobilske garaže in reševalna postaja. V dveh zgornjih nadstropjih pa ambulante in pisarne Zelenega križa. Višja nadstropja so pa namenjena za zasebno stanovanje, da se bo moglo z njih najemninno kriti stroške za vzdrževanje stavbe. Reševalna ustanova Zelenega križa je bila ustanovljena že leta 1922. Do leta 1926 je bila nastanjena v spodnjih prostorih nekdanje občinske palače v Mazzinijevi ulici, potem pa se je preselila v sedanjo zgradbo. Med vojno je Zeleni križ zgubil skoro ves svoj prevoznik park. Kmalu si je pa s prostovoljnimi darovi, s pomočjo Monta in mestne občine tako opomogel, da je razvil živahno socialno dejavnost. Danes premore šest moderno opremljenih reševalnih avtomobilov. Lansko leto je Zeleni križ nudil svojo brzo pomoč v 5173 slučajih in je prevozil s svojimi avtoambulantami 77.856 kilometrov. Na svojem sedežu je nudil svojo pomoč v 7340 slučajih. Že te številke dokazujejo, da zasluži Zeleni križ vso podporo goriške javnosti.

- Kranjska dolina

nenadoma zataknilo. Manjka jim je namreč prehodni vizum skozi Avstrijo in Češko in so morali nanj čakati na meji. Navdušeni nad prijaznim sprejemom v Trbižu so študentje priredili zadnji dan pred odhodom prave koncerte z glasbo in petjem od gostišča do gostišča. Simpatično družbo so Trbižani ob odhodu živahno pozdravljali.

Tipana:**ZALOSTNA SMRT**

V ponedeljek zvečer je pretresla našo sosesčino žalostna novica, da je nesrečno umrla 57-letna vaščanka Lidvina Cuffolo s Platišč. Žena je ves popoldan delala na polju. Pod noč se je vračala domov in bila morala spetoma prebresti potok. Revi je pa zdrsnila na spolzkem kamnu in je padla v deročo vodo. V mrzlih valovih je utonila. Utopljenko so našli naslednje jutro domačini, ko so šli na delo.

Dolenje:**ORAC POD TRAKTORJEM**

V petek zvečer se je pripetila v Doenjah nesreča, ki je kazala, da se bo končala s smrtno žrtvijo.

Po celodnevem oranju na polju se je vračal v večeru proti domu 36-letni poljedelec Alfred Bastiani. Krmaril je po cesti težak traktor, poleg njega je sedel še mlad fant, ki je pomagal pri delu. Na nekem ovinku je težko vozilo zdrknilo k robu ceste in se je prevrnilo šest metrov globoko pod skarpo. Bastianija je traktor pritisnil ob tla, da se ni mogel ganiti. Tisti deček je pa še v pravem času skočil z voza in je tekel po pomoč. Traja'lo je pa več kot eno uro, da so prihiteli gasilci iz Gorice in po napornem delu dvignili traktor in rešili ponesrečenca. Brž so ga odpeljali v krminsko bolnišnico, kjer so ugotovili hude poškodbe na nogah, a upajo, da ga bodo rešili.

GORISKI ZASTOPNIKI V RIMU

Prejšnji teden se je mudilo v Rimu odposlanstvo goriške mestne občine. Poleg župana so ga sestavljali tudi člani posameznih skupin v občinskem svetu, med temi tudi slovenska svetovavca Bratina za Demokrasko zvezo in Sancin za socialiste.

Odposanci so imeli na'ogo doseči pri posvetnem ministrstvu dovoljenje, da se smejo graditi v Gorici tudi visoke stavbe ne glede na določbe, ki se tičejo varstva naravnih in zgodovinskih znamenitosti kraja. To pa zato, da bi se v Gorici da'le pobude za stavbno gibanje in zaposlitev devceve te stroke.

V petek dopoldne se je delegacija zglasila v prosvetnem ministrstvu. Minister Gai je sprejel le polovico odposlanstva. Od razgovorov sta bila izključena tudi oba slovenska zastopnika, kar nikakor ne moremo smatrati za umestno od ministrrove strani. Goriški zastopniki niso nič bistvenega dosegli, le ministrske obljube, da se bo položaj še proučeval. Še isti večer so delegati odleteli domov. S tem pa zadeva še ni končana. Nekateri občinski svetovavci, v prvi vrsti iz liberalne stranke, očitajo županu, da se je nekaj na svojo roko domenil z ministrom, ne da bi se prej posvetoval s svojimi kolegi, ki so morali v Rimu čakati pred vrati.

V zvezi z goriškim odposlanstvom v Rimu moramo še dodati, da se je občinski svetovavec dr. Sancin pozanimal na ustreznih ministrskih mestih g'ede ustanovitve slovenske strokovne srednje šole v Gorici. Dobila je načelna zagotovila, da se bo ta šola odprla.

PEVMA

Prosvetno društvo »Jože Abram« v Pevni nada juje s kulturnimi večeri. Prejšnjo sredo je predaval prof. Mirko Rjavec o velikem hrvaškem škofu in rodoljubu Josipu Juraju Strossmayerju v spomin njegove 150-letnice rojstva in 60-letnice smrti. Poslušavci so sledili zanimivemu predavanju z izrednim zanimanjem.

Nekulturno početje so pa zagrešili pred dnevi običajni neznanci, ki so razmetali cvetje ob spomeniku padlih borcev. Taki sučaji se ponavljajo skoro vsako leto in bi že bil čas, da bi tudi varnostni organi v bodoče preprečili podobne vandalizme.

Stanovanjske hiše na polju proti Soči, na nekdanjem »Fogarjevem« posestvu, so še vedno brez stanovalcev. Ustanova Treba Benečij je naredila z njimi luknjo v vodo. Prvič, ker so hiše zidane brez sodobnega kriterija Stanovanja in hlevi so vsi pod eno streho, kot po starem. Drugi vzrok, da te kmečke stavbe samujejo, je pa seveda v pomanjkanju volje in veselja do kmečkega dela.

KULTURNI VEČERI

V dvorani kluba »Simon Gregorčič« se še nadaljujejo prosvetni večeri, čeprav se nagiba sezona za kulturne večere v zaprtih dvoranah že proti kencu.

V soboto zvečer je v dvorani nastopil pevski oktet iz Sempetra. Zapel je vrsto umetnih in ljudskih pesmi, ki so bile prav dobro podane. Obisk pa je bil tokrat prav šibek.

Obenem pa je v klubu predaval prof. Mirko Rjavec o življenju in delu velikega hrvatskega vladike Josipa Juraja Strossmayerja.

Is Goriške

ODDAHNILI SO SI

Davkoplačevalci in sicer tisti, ki so odlašali z izpolnitvijo Vanonijevega obrazca, so spet olajšano zadihali.

Letos se je še bolj kot lani poznalo, da se davkoplačevalci le neradi lotijo tega nevsječnega posla. Še predzadnji dan, to je 1. aprila, je manjkala na davčnem uradu od osem tisoč prijav še ena četrtnina. Zadnji dan pa je bil tak nava', da so morali finančarji skrbeti za red na hodnikih. Dosti dela so imeli s sprejemanjem priporočenih prijav tudi poštni uradi. Vendar se je vse gladko odvijalo. Manjka pa še vedno okoli dvesto prijav; te so pa po večini tiste katere smejo oddati uslužbenci javnih ustanov in šol kar svojim vodstvom. Tudi te bodo do 10. aprila na svojem mestu in popaha z »Vanonijem« bo za letos konec.

Steverjan:**JAVNA DELA**

Steverjansko županstvo je odobrilo več načrtov za javna dela v občini in njenih zasekih. Predvsem pride v poštev dokončno asfaltiranje iz Bukovja do Sovence in od Dvora do cerkve. Uredili bodo tudi trg pred cerkvijo. Županstvo namerava preurediti tudi svoje prostore. V ta namen si bo preskrbelo potrebno vsoto, ki znaša nekaj manj kot en milijon lir. Kmalu bodo dokončana tudi zadnja dela pri vodovodu in se pripravila slovesna otvoritev sredi maja. De a pri novem Prosvetnem domu so nekoliko zasta'a zaradi neugodnega vremena, upamo pa, da se bodo s požrtvovno nastjo vseh kulturno zavednih Steverjančev kmalu dokončala.

Z bližajočo se turistično sezono se zopet dosti govori o krožni »cesti vina in češenj« iz Gorice čez Oslavje v Steverjan, po Grojni do pevmskega mosta, v Pevmo in Štma-ver. Goriški avtomobilski klub je sklica za jutri zvečer poseben razgovor o tem predmetu na svojem sedežu. Udeleženci prostega razgovora bodo razpravljali o tej cesti v zvezi s športnim udejstvovanjem. Navzoči bodo smeli staviti tudi svoje predloge.

UMRL JE

V petek je umrl v goriški bolnišnici usmiljenih bratov gospod A'ojz Godina doma iz Škednja. Učakal je lepo starost 87 let. Pokojnik je bil znana osebnost v Škednju, kjer je ime' dobro vpeljeno krojačnico. Sodeloval je prav živahno v javnem življenju v tisti dobi, ko se je slovenstvo v tržaški okolici krepko razmahnilo. Bil je več let predsednik gospodarskega društva in odbornik prosvetnega društva »Veseli«. Po značaju miren in družaben človek, je bil Godina - Ban spoštovana osebnost in ena tistih starih koronin, kakršnih je tudi v Škednju vedno manj. Zadnja leta je prišel v Gorico, kjer je končal svojo življenjsko pot. Zapušča še štiri poročene hčere.

Po smrti si je želel počivati v domačem kraju. Ta želja se je izpolnila b'agemu rajniku v soboto popoldne, kamor so ga pripeljali iz Gorice in položili v grob na škednjskem pokopališču. Naj počiva v miru! Hčeram in vsem sorodnikom izražamo g'oboko sožalje.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Razgovor z Mirkom Mahničem

Prof. Mirku Mahničju, ki režira za Slovensko gledališče »Škofjeloški Pastjon« in dve svoji enodejanki, smo zastavili nekaj vprašanj o njegovem delu in o nekaterih pojavih v slovenskem kulturnem življenju, na katera nam je z vso pripravljenostjo in prijaznostjo odgovoril.

UREDNIŠTVO

Kako vam ugaja bivanje med nami v Trstu? Vam naše mesto in okolica nudita kako vzpodbudo za vaše delo?

Samo enkrat sem utegnil iti na daljši sprehod. Hodil sem po stari Napoleonovi cesti proti Preseku. Bil je 19. marca. Ne bom pozabil pogledov na morje, na duh po pomladi in vijolicah. Tudi ne na milo slovensko narečje otrok, ki so se igrali z žogo. Zato me je toliko bolj vznemirila misel na slovensko staro iz tržaške hiralnice, ki je nesla na pro daj mrežo starega kruha. Zazdela se mi je kot simbol nemoči in umiranja. Da, dobil sem tu prekatere vzpodbudo za delo in kup misli o nesrečnem nesporezumu med mnogimi Slovenci v Trstu, ki se s tolikšno trmo še zmeraj gredo naše in vaše.

Imate kak poseben čustveni odnos do Pasijona?

Gotovo, moram ga imeti, če ga postavljam na oder. Povrh je to naš kulturni spomenik in zanimiv jezikovni oreh. Zelo rad sem delal na njem in zadovoljen bom, če se mi bo posrečilo, dati mu domačo podobo. Zelo sem želel jasno podati lik Pravičnika, njegovo preprostost in osamljenost. Tržaškim igralcem sem hvaležen za njihovo vestno, disciplinirano in ustvarjalno delo. Ko bom čez slab teden spet v Ljubljani, mi bo dolgčas po njih. Obenem pa mi bo za dolgo ostalo v spominu neprimerne sumničnenje nekaterih slovenskih intelektualcev, ki žive v Trstu, ki so že na začetku našega dela širili govore, da bo uprizoritev škofjeloškega pasijona le norčevanje in pesek v oči. Zelo se veselim tržaškega gledališkega občinstva, na katerega sem vseskozi mnogo mislil, saj trdno verujem, da je visoko umetniško gledališče, ena najzanesljivejših, če ne edina možnost za vsestransko uveljavitev Slovencev v Trstu.

Kako je z Vašim pisanjem o gledališkem jeziku? Nadaljujete s tem prizadevanjem?

O gledališkem jeziku pišem redno za Gledališki list ljubljanske Drame že skozi tri leta. Vendar sem komaj na začetku. Delo je težko, ker gre za dokaj izvirno pisanje, saj literature o tem problemu Slovenci nimamo. Tuja literatura je le postransko pomagalo, saj je sleherni jezik enkrat in edinstven organizem, ki živi čisto po svoje.

Je imelo vaše dosedanje prizadevanje v tem smislu kak uspeh?

Kdo bi to vedel! Vem samo, da moram delati. Tu in tam se kateri oglaš in mi pove, da je bral. Tako pevec Ladko Korošec ali pa Frane Milčinski. Uspeh? Nič takoj ne dozori. In — kar je dobro, ostane.

Kak naj bi bil po vašem mnenju — na kratko izraženo — slovenski gledališki jezik?

Na kratko izraženo: lep za uho, pregleden za pamet, prepričljiv in pretresljiv za srce. Izbrano preprosto in naravno, nikdar deklamativno, zmeraj dramatično.

Kako je z vašim drugim pisanjem? S pisanjem za gledališče?

Mislite na strokovno ali na literarno pisanje? Verjetno na drugo. Že leta mislim in pišem svoj »Kranjski teater« — sedem gledaliških večerov s tematiko iz ljudske pesmi. V Trstu uprizorjeni igri »Soldaški mizerere« in »Kmečki rekviem« sta iz prvega večera. Za ljubljansko Dramo pišem igro »Kranjec v Parizu«. Upam, da bo v jeseni že na papirju. Za gledališče sem pripravil Prešernov »Krst pri Savici«, a ne najdem odjemavca. Morda bo spet Trst prvi, ki se bo odločil zanj.

V zadnjem času malo slišimo o Vas v zvezi z delom Mestnega gledališča ljubljanskega. V čem je vzrok?

V MG sem veliko delal v prvih treh letih njegovega obstajanja. Potem je prišlo do nesporezuma med menoj in igralci. Jenjal sem režirati. Od

takrat v Ljubljani ne delam rad. Najbrž bi se moja gledališka usoda čisto drugače zasukala, če takrat ne bi bil tako zelo občutljiv. A je že prav tako. Režije me preveč izčrpajo, moja otroka sta pa še majhna. Pa tudi tole ima svojo ceno: ker nisem stalno nastavljeni režiser, si lahko izbiram dela po svojem okusu. Ne smem zamolčati, da me je MG medtem že večkrat povabilo k sočelovanju. Tako sem pred leti zrežiral »Balado o ulici« pokojnega Juša Kozaka, zdaj pa me vabijo, da bi jim postavil nekakšen literarni večer po svoji izbiri in okusu. Če ne bom preveč utrujen, bom začel delati takoj po premieri v Trstu. Odločil sem se za Valentina Vodnika.

Kaj mislite o današnji ravni slovenske gledališke umetnosti?

Aprilska številka "MLADIKE"

Točno v začetku aprila je izšla letošnja četrta številka »Mladike«. Tako je končno spet ujela korak s časom in začela redno izhajati, v zadovoljstvo svojih bralcev.

Uvodni članek te številke, ki jo krasi na platnicah lep fotografski motiv »Pomlad v Steverjanu«, je napisal Jože Peterlin. Članek ima naslov »V sončno pomlad« in v njem daje duška pomladnemu razpoloženju, hkrati pa svojemu pesimizmu glede na to, da je v sončnih in svetlih domovih na našem Krasu in v tržaških bregovih tako malo življenja. V teh domovih manjka otrok. Računarski, mrzli egoizem mladih parov je zmagal nad veseljem do življenja in nad poslanstvom, ki se sicer zdi za mlade žene in moške samo po sebi razumljivo, to je nad poslanstvom materinstva in očetovstva »Hodim od doma do doma in vedno bolj me je strah teh mrtvih domov,« piše avtor članka. »Morda je pri hiši en otrok, dva skoraj niker, največ domov pa je brez otrok. Namesto njih se plazi mačka z usločenim hrbtom okrog gospodarja, ki pomiva avto, pri gospodinjici pa leži kužek in se greje. Le radio trga tišino. Ne, to ni več podoba slovenskega doma. To ni več tisti dom, kot je bil nekoč. Naši očetje in matere so bile vse drugače zdravi in prirodni: imeli so sicer radi živati, a otrok je bil njihov največji zaklad in njihova največja sreča.«

»Mladika« je že večkrat opozorila na ta kruti problem slovenskega naroda, na premajhen prirodni prirast, ki grozi izkoptati grob slovenstvu.

Stanko Janežič je prispeval »Predvelikonočno razmišljanje«, v katerem opozarja, da si spričo Kristusa, ki nas očisti, osvobaja, oživlja, napoljuje in povezuje, ne bi smeli biti več tuji med seboj. »Ali se še moremo sumničiti in sovražiti in zlohotno prepirati? Ali ob Kristusu in v Kristusu moremo drug drugemu ubijati dušo in telo? In ali moremo brezdelno stati, če naš brat in sestra umirata od duhovne in telesne lakote?« — sprašuje Janežič.

To sta glavna idejna članka te številke, katerima pa bi lahko postavili ob stran še nekaj drugih, krajših. Tako je Saša Rudolf napisal članek »Ob dvajsetletnici odpora«, v katerem povezuje to obletnico z današnjim stanjem in nalogami v prizadevanju za dejansko enakopravnost naše manjšine. Ziva Gruden je napisala članek »Nekaj o današnji mladini«, v katerem je skušala izraziti razpoloženje naše mladine. V članku najdemo vse preveč pesimizma in pretirane občutljivosti.

K ideološkimi prispevki bi lahko prišteli tudi vsebino rubrike »Dialog«, ki se ukvarja z odnosom med katoličani in komunisti, in pa rubriko »Kaj pravite vi?«, kjer Lojze Škerl vse preveč resno jemlje neko naivno in zares še otročje napisano pismo nepodpisane »srednješolca«, ki se zavzema za nekak »levi katolicizem«. Polemika o

Lahko smo zadovoljni in celo ponosni. Z najboljšimi izdelki se smemo brez sramu pokazati v mednarodni areni. Vendar nas čaka še dolga pot. Izpopolnitj bo treba obrtno znanje. Če se ne bomo prehitro usedli na lavorike, bo svet čez nekaj let rad govoril o izvorni umetnosti slovenskega gledališča.

In kaj mislite o mlajših gledaliških avtorjih glede na to, da smo videli pred kratkim v uprizoritvi Slovenskega gledališča v Trstu dela treh dramatikov, ki so vzbudila skoraj senzacijo?

To je plodno iskanje. Na koncu morajo priti resnični uspehi. Ni tako preprosto napisati dobro igro. Morali bi imeti posebno eksperimentalno gledališče ali skupino za uprizorjenje sodobnih slovenskih gledaliških del. Mislil pa, da bi se morali naši gledališki avtorji bojevati za izvirnost in iskrenost. Le prevečkrat namrec posnemajo in pozirajo. Nardarjenosti pa jim nikakor ne moremo odrekat. Tudi ne zaslug za vedno bolj intenzivno dramsko ustvarjanje pri nas.

Kakšen je vaš odnos do slovenskega filma?

Zelim mu resničnih uspehov — saj bi se prav s filmom — seveda kvalitetnim najlaže uveljavili v svetovni areni umetnosti in duha.

Kaj imate očitati slovenskemu filmu?

Prepočasno napredovanje v kvaliteti. Stagnacijo z ozirom na dotok mlajših in najmlajših oblikovalcev. Zanemarjanje iskanja izvirnega filmskega izražanja. Precejšnjo povprečnost slovenskega filmskega igranja.

In v čem vidite njegovo dobro plat?

(Nadaljevanje na 9. strani)

tem, ki se je zadnje čase spet umetno počivila, se bo s takim pisanjem izrodila skoraj v smešno, vsekakor pa se ne dotakne bistva, ker se lovi samo za izraze in besedne spodrsrljaje. Zdi se nam, da bi bil urednik te rubrike v »Mladiki« boje storil, če bi bil skušal, namesto da tako zviška in smrtno resno polemizira s srednješolcem, v izbrnem članku razjasniti mladim ljudem, ki marsičesa niso sami doživeli in jim ni vse tako samo po sebi razumljivo, v čem je (bistvena) razlika med tako imenovano »katoliško levico« v političnem smislu, ki jo najdemo kot nekaj samoposebi umevnega v vseh katoliških političnih grupacijah, poleg konservativnejšega »desnega krila« in »sredine«, in zmotnimi tendencami ki skušajo spojiti katolicizem z nekaterimi elementi marksistične ideologije in ki pripisujejo Cerkvii vlogo, kakršne v političnem in socialnem dogajanju nikoli ne more imeti, ker to ni njen namen. Tak, objektivno napisan članek ali razprava bi koristil več kot vse polemike, v katerih pogrešamo zlasti nekaj najvažnejšega, namreč ljubezni in razumevanja do tistih mladih ljudi, ki so toliko iskreni in pogumni, da se sploh spuščajo na ta teren in od katerih so mnogi zrastle v nekatoliškem okolju ter se šele zdaj bližajo katolištvu, ne morejo pa seveda sprejeti raznih napadnjaških političnih tez iz preteklosti, ki jih nekateri naši duhovniki tako trdovratno vežejo s katolicizmom.

Med leposlovnimi prispevki te številke najdemo črtico »Aurora Sturman«, ki jo je napisal B. neškinov in v kateri podaja portret plitvega, potujčenega dekleta. Zora Saksida nadaljuje svojo povest »Tujci povsod«, imamo pa vtis, da se je zapletla v lastno pisanje in zadeve ne zna več razvozlati in končati. V povesti manjka pravega dogajanja. Vsekakor jo nekam umetno nateguje in ji skuša dati nekaj razgibanosti s takimi vložki, kot ga najdemo n. pr. v tej številki o vlomilcih pri nekem tržaškem Judu — zadeva, ki nima z vsebino povesti nobene zveze, Janez Belej nadaljuje svoj resnično zanimivi potopis »Nekaj dni po Afriki«.

Marinka Pertot je napisala dve drobni, preprosti, občuteni pesmici, »Vabilo« in »Na protje«. A'ekšej Markuža je objavil vsebinsko in oblikovno nenavadno šibko verzifikacijo »Vstajenje na obzorju« in dva prevoda iz bizantinske liturgije, ki sta mnogo lepša. K. V. iz Tokia — pod tema začetnicama se verjetno skriva znani pesnik — je poslal v objavo zanimivo pesem »Azijske litanije«.

Med ostalo vsebino in rubrikami moramo vsekakor omeniti članek Cirila Zebota »Slovo od patra Prešerna«, v katerem je orisal lik tega Slovenca in katoličana, ter kar pretresljivo napisani esej Leva Detela »Večdimenzionalna Murnova lirika«.

GOSPODARSTVO

Ob desetletnici nebakrenih škropil

Prvi dan letošnje pomladi je zboroval v Sieni italijanska »Akademija trte in vina«. Glavni predmet razprav je bilo vprašanje, kako pobijati peronosporo in oidij. Ker je letos ravno deset let, odkar je vinogradništvo začelo uporabljati nebakrena škropiva, je bil podan pregled dosedanje uporabe teh škropiv.

Prvo nebakreno škropivo proti peronospori je spravila na trg družba »Montecatini«, ko je začela l. 1955 prodajati »Aspor«. Ta se je takoj izkazal kot prvovrstno sredstvo za preprečevanje peronospore na trtah, a tudi za preprečevanje in zdravljenje še drugih glivičnih obolenj na drugih rastlinah. Ko je nedavno umrl fitopatolog — rastlinozdravnik prof. Ciferri opazoval učinek asporja, se je takole izrazil: »To pa je resnična zmaga, ki nam omogoča, da se osvobodimo suženjstva bakra, suženjstva, ki je trajalo 70 let.« — Na zboru v Sieni pa je bilo tudi poudarjeno, da so nebakrena škropiva v zadnjih 10 letih prihranila Italiji najmanj 30 milijard lir, ker se je za toliko zmanjšal uvoz bakra, ki mora biti v celoti uvožen. Mnogo pa so prihranili tudi vinogradniki, ker je — za isti učinek — škropljenje z asporjem cenejše kot z raztopino modre galice.

Glavno poročilo je imel na zboru v Sieni prof. Dino Rui, ravnatelj »Opazovališča za rastlinske bolezni« v Veroni. Poročevalac je podal sliko o »desetletju uporabe nebakrenih škropiv v italijanskem vinogradništvu«. Snov, ki učinkuje v nebakrenih škropivih, je »zineb« (posebna kemična spojina s cinkom). Govorec o lastnostih te snovi je predavatelj navedel vse njene prednosti pred bakrom in njegovimi spojinami, pa tudi vse slabe strani. Med prednostmi je poudaril večjo učinkovitost zineba tudi v samo 0,2% raztopini s po'jubno močno raztopino bordoške brozge oziroma raztopine modre galice in apna. Opaža se tudi, da se z zinebom poškopljene trte ne »ustrašijo« in ne zaustavijo niti za kratek čas svoje rasti, kar se redno opaža pri rastlinah, ki so poškopljene z bordoško brozgo. — Ugotovljeno je, da vsebuje grozdje 1 do 2 stopinji več sladkorja, če so bile trte škropljene z nebakrenimi škropivi.

Tudi skupni pridelek je večji pri škropljenju z nebakrenimi kot z bakrenimi škropivi. — Grozdje dozori 2 do 5 dni prej, če je bilo škropljeno z zinebom, kot pa če je bilo poškopljeno z modro galico. — Važen je tudi ugodni vpliv zineba na oploditev zaroda v cvetju, da cveti in komaj zarodene jagode ne odpadejo. — Izkazalo se je nadalje, da zineb tudi zdravi od peronospore napadene rastline, medtem ko modra galica nima tega svojstva, marveč vpliva samo preprečevalno. To pomeni, da z modro galico preprečimo okužitev s peronosporo, a če se je okuženje že izvršilo, modra galica ne pomaga več. Zineb pa šibka okuženja ozdravi, močnejša omeji, nova pa prepreči. Nadaljnja večika prednost zineba je v možnosti hitre priprave škropiva in olajšanem škropljenju.

Krivično pa bi bilo navajati samo prednosti zineba pred modro galico, saj ima tudi ta par prednosti pred zinebom. Glavna

njena prednost je ta, da modra galica nekoliko zadržuje razvoj oidija. Škropiva na podlagi zineba tudi niso posebno prilepljiva, zato je potrebno tem škropivom vedno dodati primerno lepljivo sredstvo. — Nadalje mnogi očitajo, da z zinebom škropljene trte kmalu izgubijo liste prej kot je les dovolj dozorel. — Prof. Rui trdi, da je manjša odpornost proti oidiju samo posledica bujnejše rasti trt in mladim poganjkom oidij škodi, če mlada rast ni pravočasno zaščitena. — Glede predčasnega odpadanja listov v jeseni trdi prof. Rui (z njim tudi drugi), da s tem ne nastane nobena nova škoda, ker takrat ne deluje noben list več, tudi ne, če je bila trta poškopljena z modro galico.

Pred setvijo koruze

Kdor ima dovolj njiv, se mu izp'čaja sejanje koruze, ki ima danes zadovoljivo cenovno in se ta ne bo znižala, marveč bi se morala še zvišati na tisto višino, ki velja za ostalih 5 držav EGS (Evropske gospodarske skupnosti). Povpraševanje po koruzi pa se tudi ne bo znižalo, ker so potrebne vedno večje količine te krme za perutninarstvo, prašičerejo in govedorejo, torej za proizvodnjo jajc, mesa in mleka. Pa tudi za človeško prehrano so potrebne vedno večje količine koruze, zlasti v gospodarsko slabo razvitih državah, kjer ima prebivalstvo premalo hrane in trpi lakoto.

Koruzo ne zahteva dobro pripravo zemljišča: globoko oranje in izdatno gnojenje. Zemlja mora biti zrahljana — preorana vsaj 25 cm globoko, ker koruzo požene močne in zelo dolge korenine. Če o naj-

drobnejše koreninice se končujejo mnogokrat v razdalji nad en meter od stebila.

Zelo važno je gnojenje. Potrebno pa je gnojiti s hlevskim gnojem in tega okrepiti še z umetnim. Na vsakih 100 m² površine podorjemo okrog 300 kg dobrega hlevskega gnoja. Kakšen dan pred setvijo bi morali potem spraviti v zemljo na vsakih 100 m² površine po 5 do 7 kg trovrednotnega mešanega umetnega gnojila 10:10:10, kar pomeni da bi to mešano gnojilo moralo vsebovati iste količine dušika, fosforove kisline in kalija. Pri poznejšem redčenju, pletvi in osipanju bi morali gnojiti z mešanim umetnim gnojilom, ki bi imelo visok odstotek dušika (azoto) ali pa s čistim dušičnim gnojilom, kot sta apneni soliter in amonijev soliter. Enega ali drugega bi morali raztrositi na 1 ar ali na 100 m² po 2 kg.

V zadnjih letih so za razp'leveljenje koruze začeli zelo uporabljati herbicid »Gesaprim«, odkritje švicarskega podjetja J. R. Geigy v Baselu, istega, ki je odkrilo DDT. Pravijo, da so učinki tega herbicida kar neverjetni in da potem ni potrebno ne pletvi in ne osipati, pač pa gnojiti.

Poleg tega pa moramo pri pridelovanju hibridne koruze pomniti naslednje: Gostota mora biti primerna za sejano sorto, v splošnem pri zgodnjih sortah po 5-6 stebel na m², pri poznih pa 4 do 4,5.

Križanim sortam ali hibridom moramo bolj močno in obilno gnojiti kot prejšnjim domačim sortam. Kdor tega ne dela, zame-tuje denar.

Kjer je mogoče namakanje, moramo to izkoristiti, ker dosežemo znatno višje hektarske donose. Potrebno pa je tudi obilnejše gnojiti, posebno z dušikom. Isto velja za vlažnejša zemljišča in v hudo mokrih letih. — Največ vode potrebuje koruzo v dobi med pojavom cveta (= moški cvet, zastavica) in pojavom klasa — lasi.

Sejati je treba posamezne sorte tja, kamor spadajo: na suho zemljo samo tiste, ki prenašajo sušo oziroma se zadovoljujejo z malo vode.

Opozorilo živinorejcem

I. VZREJA GOVEJE ŽIVINE

Natečaj z nagradami za izboljšanje hlevov in senikov

Natečaja se lahko udeležijo vsi kmetovalci, ki nameravajo izvesti higienske izboljšave svojih hlevov in preureditev senikov za dobro hranjenje sena ter opremiti hleve z racionalno opremo.

V ta namen ima natečaj na razpolago 1.700.000 ir. Prijave za udeležbo pri natečaju se sprejemajo do vključno 24. aprila letos.

Prispevek za nakup strojev za molžo, zbiranje in hranjenje mleka

Dan bo prispevek v najvišjem znesku 35% napupne cene, dokler bodo v ta namen razpoložljiva sredstva, za nakup strojev za mehanično molžo, filtrov-cedil in hranjenje mleka.

Prošnje, opremljene s proračunom in dokazom posesti, je treba predložiti v roku do 31. maja 1965.

Nagrade za dobro vzrejo telic in dobro vzdrževanje brejih junic

Za povečanje in izboljšanje reje telic in brejih junic čiste sivo-rjave pasme bo pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo nudilo nagrade za dobro vzrejo: za teletke bodo odkazane nagrade do največ 15.000 lir za glavo, po dovršenem tretjem mesecu starosti; za junice pa do največ 30.000 lir za glavo po končanem tretjem mesecu brejosti.

Dodelitev omenjenih nagrad je odvisna tudi od stanja, v katerem se živinče nahaja, in od načina vzreje, ki se izvaja.

II. KOKOŠEREJA

Prispevki za nakup kokošerejske opreme

Kmetovalcem — kokošerejem bo dan prispevek do najvišjega zneska 35% nakupne cene, za nakup racionalne kokošerejske opreme.

Se pred nakupom morajo kmetovalci predložiti prošnjo, v roku do 31. maja t. l.

Natečaj za gradnjo in preureditev domačih kokošnjakov

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo je razpisalo natečaj, namenjen kmetovalcem, ki nameravajo sezidati ali preurediti svoje kokošnjake. Natečaj ima na razpolago v ta namen 650.000 lir; prošnje pa je treba dostaviti v roku do 24. aprila t. l.

III. ČEBELARSTVO

Prispevek za nakup panjev tipa Znidersič

Za izboljšanje domačega čebelarstva bo dan prispevek do najvišjega zneska 35% nakupne cene za nabavo panjev tipa Znidersič. Prošnje je treba še pred nakupom dostaviti kmetijskemu nadzorništvu do 31. maja t. l.

Prispevek za nakup racionalne čebelarске opreme in orodja

Za uspešno širjenje racionalnega čebelarstva bo dan prispevek, v najvišjem znesku 35% nakupne cene, za nakup sledečega čebelarškega orodja: trčalnic za med, kadilnikov, mask, stiskalnic za izdelavo satnic itd.

Prošnje, ki morajo biti dostavljene še pred nakupom, je treba vložiti v roku do 31. maja t. l.

Za vsa potrebna pojasnila se zainteresiranci lahko obrnejo na Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu — Ulica Ghega, 6/I — Tel. 23-9-27, med uradnimi urami.

VIRGILU ŠČEKU V SPOMIN

Kakor so poročali iz Vidma, je fašistovski prefekt Peter Pisenti izdal odlok, s katerim je prepovedal županu iz Sv. Lucije gospodu Mikužu nadaljnje uradovanje na županstvu.

Oblastvo v Vidmu se mora zavedati, da je položilo roko na moža, ki uživa velik ugled med goriškimi Slovenci — je zapisala Goriška straža. V svoji občini je bil izvoljen

153.

DR. E. BESEDNJAK

enoglasno od vseh strank in je eden najbolj odličnih, vestnih in poštenih županov, kar jih premoremo v deželi. Mikuž je bil ponovno izvoljen za predsednika županske zveze na Goriškem.

Videmski oblastnik je dal pri tej priliki razglasiti v časopisju, da je Anton Mikuž nasprotnik Italije, kar da je na očiten način pokazal v dveh sporih, ki ju je imel s finančnimi stražniki in karabinjeri. Ti spori so razkrili in osvetlili protidržavno mišljenje župana Mikuža in prefekt Pisenti ga je moral kot varuh države odstaviti.

Tako se je glasilo sporočilo videmske prefektore in tako je bila naslikana podoba svetolucijskega župana v italijanski javnosti. Dogodek je vzbudil največjo pozornost na vsem Primorskem.

ZNAMKA NA KOLESU

Prvi prestopek proti državi, ki ga ima na vesti župan Mikuž, je gospodu Pisentiju spor s financarji. Kaj se je zgodilo?

Neko nedeljo je sedel gospod Mikuž v svoji gostilni, ko se nenadoma oglasi občinski tajnik ter javi, da sta ustavila dva financarja v gostilni Skrt pri Sv. Luciji mladeniča iz

Podmelca ter zahtevala od njega 10 lir glabe, ker ni imel kolesarske znamke na pravem mestu.

Mladenič se čuti nedolžnega in kliče na pomoč župana, ljudstvo se razburja radi surovega postopanja finančnikov in bati se je dejanskega spopada. Župan Mikuž se vzdigne in hiti, kakor je njegova dolžnost, na kraj dogodka. V gostilni Skrt je ljudstvo precej razburkano in se hoče dejansko vmešati v prepir.

Župan Mikuž brž spregleda nevarni položaj in se zave, da bo naše ljudstvo drago plačalo svoje vmešavanje, če ne nastane kmalu mir. Zato hitro stopi k stražnikom in izjavi, da je mladenič kupil znamko pri županstvu v Sv. Luciji, plačal zanjo 10 lir in tako zadostil zakonitim predpisom.

Da obstaja na kolesu poseben prostor za znamko, tega mladenič ni mogel vedeti. Prilepil je torej znamko, kamor se mu je zdelo najbolj pripravno. Nato je vrnil župan Mikuž mladeniču kolo in mu velel, naj se takoj odpelje.

S tem je bil spor rešen in ljudstvo se je razšlo. Ali ni bilo tako ravnanje župana pametno? Tako skrbijo pač dobri župani za red in mir v svoji občini. Toda financarja nista bila zadovoljna.

Čez pol ure se oglasita pri županu Mikužu in zahtevata, naj jima županstvo izroči deset lir za znamko na kolesu. Župan jima pojasni, da je plačal mladenič 10 lir in da ni nikakega razloga, da bi županstvo izročilo denar stražnikom.

Financarja se razjezita in grozita županu z aretacijo. Pozneje je prišlo do sodne razprave, na kateri se je spor mirno zaključil.

To je bilo prvo hudodelstvo župana Antona Mikuža proti državi!

SVETILKA PRED GOSTILNO

Oglejmo si njegov drugi zločin! Poslušajte in sodite.

Nekega večera okoli 10. ure je sedel župan Mikuž v gostilni, katere lastnik je bil. Kar se javita v hiši dva orožnika. Župan veli, naj ju puste v sobo, kjer je sedel s prijatelji.

Približata se mu in ga vprašata, zakaj nima prižgane pred gostilno svetilke, kakor velevalo predpisi. Župan se začudi, da ga ob taki uri in spricho družbe kličejo na odgovor.

Čudil se je tem bolj, ker je na njegovi hiši itak visela občinska svetilka, razsvetljuječa ves trg. Kakšen smisel naj ima, prižgati v razdalji štirih metrov na eni in isti hiši dve svetilki?

Gospod župan se obrne k orožnikoma in veli: »Jaz sem župan, pojdita in javita, kar imata, brigadirju!«

Radi teh besed je bil župan Mikuž obsojen na dva meseca zapora, ker so bili orožniki v javnem lokalu žaljeni! Istočasno z obsodbo pa je bil župan Mikuž radi zaroke kraljičine Jolande pomiloščen.

To je drugi protidržavni zločin gospoda župana Mikuža.

Ali je mogoče, da se odstavljajo radi takih stvari župani? In pomislite, da se je to zgodilo javno, v časopisju, pred vsem svetom! Res, lepa samoodločba ljudstva, lepe svobosčine avtonomne občine!

Ti, župan, čitaš o zakonu, da si prvo varstveno oblastvo v občini in so tebi torej orožniki podrejeni, pa pridejo tvoji podrejeni organi in te pozovejo v javnem lokalu na odgovor. Brani svojo zakonito avtoriteto in že si zakrivil prestopek proti Italiji. Mesto da bi posvarili tvoje podrejene, prefekt tebe odstavi.

S takim vladanjem si boste, gospodje, igrali med slovenskim ljudstvom vsako spoštovanje, izpodkopali boste popolnoma ugled vlade. Le nadaljujte take in kmalu boste videli sadove svojega dela — je zapisala Goriška Straža.

(Dalje)

Pravo knežje bogastvo je ležalo raztreseno po zemlji, zaklad v najbolj zapeljivi, najsolidnejši in najtrajnejši obliki, za cel predpasnik dragotin, ves bleščeč in odsevajoč sončni sij, ki se je razprševal v tem pisanem blesku na tisoč mavric.

»Moj Bog!« je zavpil Harry. »Izgubljen sem!«

Njegova misel je naglo preletela dotedanje dogodke tistega dne in začelo se mu je jasiti, kaj so pomenili, razumel je vse hkrati in spoznal, v kakšno grozno zagato sta ga spravila njegovo poštenje in usoda.

Ozrl se je naokrog, kot da bi upal, da se bo kaj zgodilo, kar ga bo rešilo iz tega položaja. Toda bil je sam na tem vrtu, sam z raztresenim zakladom in s strah vzbujajočim tipom pred seboj. Prisluhnil je, a ni slišal drugega kakor vznemirjeno bitje svojega srca. Imel je občutek, da bo padel v nezavest, in z obupanostjo glasom je še enkrat zamrmral:

»Izgubljen sem!«

Vrtnar se je sumljivo ogledal naokrog in ko je videl, da ni na nobenem oknu nikogar, je kar nekam olajšano zadihal, kot se je zdelo.

»No, ne bojte se, vi čudak,« je rekel. »Najhujše ste že stori-li... Zakaj pa mi niste prej povedali, da imate teh stvari dovolj za dva? Pa kaj za dva! Za dvesto!...« je pristavil. »Zdaj pa le hitro odtod, ker naju lahko kdo opazi... In popravite si klobuk ter si stepite prah z obleke!«

Medtem ko je Harry avtomatično izvedel njegova nasveta, je vrtnar kleče pobiral dragulje in jih polagal nazaj v škatlo. Pri dotiku z dragocenimi kristali je občutil srh po vsej svoji robustni telesni konstrukciji, obraz se mu je spremenil in oči so se mu blesčale od pohlepa. Zdelo se je, da nalašč počasi opravlja svoj prijetni posel, da bi dalje užival, poigravajoč se z vsakim brilantom, ki ga je vzel v roke. Končno jih je vse pobral in položil v

■ 11 ■

MAHARADŽOV DIAMANT

R. L. STEVENSON

Zgodba o škatli za trakove

škatlo, katero je potem skrnil pod jopič; pomignil je Harryu, naj mu sledi, in se napotil proti hiši.

Pri vratih sta srečala mladeniča, ki je pripadal duhovniškemu stanu. Bil je ves oblečen v črno ter je bil nenavadno lep in odličen. Njegova pojava je izražala hkrati milobo in odločenost. Bil je že o na kratko ostrizen, po pravilih svojega stanu.

Vrtnar se je zdel nekoliko v zadregi, ko ga je zagledal, vendar se je napravil, kakor da ni nič, in se mu je približal s spoštljivim izrazom in s prijaznim nasmehom na ustnicah.

»Kak lep popoldan, kaj ne, mr. Rolles?« je rekel. »Zares lep, kot je Bog v nebesih...! To je neki moj mladi prijatelj, ki je prišel na misel, da bi si ogledal moje rože. Tako sem si vzel pravico, da sem ga pripeljal sem, misleč da ne bodo imeli moji gostje nič zoper to.«

»Kar mene zadeva, nimam nič proti temu,« je odvrnil duhovnik, »in mislim, da tudi drugi ne bodo napravili vprašanja iz tako malo važne stvari. Vrt je vaš, mr. Raeburn, in tega ne sme pozabiti nihče izmed nas. Zato bi bilo glede na to, da ste nam do volili, da se lahko svobodno sprehajamo po njem, čudno, da bi izkoriščali vašo vljudnost in zahtevali, da ne ustrezete želji vašega prijatelja. Toda zdi se mi... je pristavil in se ozrl v Harrya, »da tega gospoda poznam... Mr. Hartley, če se ne motim. Oh, žal mi je, da ste nekje padli, kot vidim, mr. Hartley.«

(Dalje)

ŠPORTNI PREGLED

Borovci so zgubili, a ne moralno

Odbojarski »Bora« so v okviru B lige v nedeljo nastopili v Bergamu in bili po petih zaporednih zmagah končno poraženi od tamkajšnje »Celane« s 3:2, pri čemer pa je pripomniti, da je bil »Bor« pri zadnjem srečanju z bergamskim moštvom še s 3:0. Sedanja tekma v Bergamu je kljub porazu potrdila, da je »Bor« zelo dobro moštvo in da je v odlični formi. S svojo igro je navdušil občinstvo.

Doživeli pa so »Borovci« lepo moralno zmago,

Razgovor z Mirkom Mahničem

(Nadaljevanje na 6. strani)

V trdoživosti, ki se z njo bojuje za svoj obstoj.

Kakšen naj bi bil o Vašem slovenski film?

Pogreznjen v meditacijo o človeku, tudi poetičen. Odločno nenaklonjen detektivkam in spektaklom ter golemu seksu. Mislim, da imamo posebne možnosti za otroški, pa tudi za mladinski film.

Ka' menite o nameri, da bodo posneli »Pod svobodnim soncem«? Se vam ne zdi to očitno posnevanje tujih kolosov, posnemani, ki se bo nujno ponesrečilo, tembolj ker zgodba vendar v bistvu ni intimno povezana s slovenskim svetom, ampak prikazuje le neki romantično imaginarni svet?

Z denarjem, ki bi ga porabili za omenjeni film, bi lahko ustvarili najmanj šest, če ne kar deset navadnih filmov. Mislim, da gre pri tem načrtu bolj za zanos, ki se bo kmalu ohladil. Razen tega: za tak film je potrebno prav posebno režisersko znanje in izredna organizacija. Moram pa reči, da je v Finžgarjevih povesti le več lepote in pameti kot v prenekaterih filmskih spektaklih. Tudi posamezne osebe so dovolj izvirne in zanimive: Ljubinka, Irena, Iztok, Radovan, Epafrodit, Tunjuš, Azbad, Teodora itd. Tudi ne manjka poezije, lirike in močestnosti. Režiser z občutkom za etos in poetičnost bi lahko odkril novo vrsto spektakla. A čemu bi tvegali, posebno ko bi zaradi reklame nujno morali uporabiti tuje filmske igralce.

Katero delo iz slovenske literature bi Vi snemali in zakaj?

Kakšno Pregljevo delo, Cankarjevo Lepo Vido, Prešernov Krst, Abadona Janeza Mencingerja, Omnibus Cankarjevih črtic. Zakaj? Če bi hotel izbrno odgovoriti, bi bil predolg.

Kaj menite o vlogi umetnika v današnji slovenski družbi?

Umetnikova naloga ni danes taka in jutri drugačna. Človeške strasti in skrivnosti, ki mu je grebsti po njih, niso modne muhe. Če smo zadosti razmišljali o Prešernu, nam bo jasno, kakšna je vloga umetnika danes in jutri.

Kaj bi še povedali?

Da so tržaški Slovenci — ne glede na politično prepričanje — dolžni obiskovati svoje poklicno gledališče, če si hočejo zagotoviti svoj obstoj in ugled. S svojim obiskom naj obnovijo velike tradicije slovenske tržaške gledališke kulture v preteklosti. Posebno mladino je treba usmeriti v gledališče. Premislimo to, preden bo prepozno. Razen tega pa gledališče ne samo očiščuje, ampak tudi združuje.

GROZLJIVA OPERA

V milanski »Piccoli Scali« so te dni prvič uprizarili opero z nemškim naslovom »Atomtoda«. K libretu Emilia Jone, ki prikazuje mračne vizije bodočnosti in v katerem nastopajo tisti, ki so preživeli atomsko vojno, le še kot človeške ličinke, je napisal glasbo Giacomo Manzoni. Komponist uporablja sestavne dele jazzja in muzikala, ki so po mnenju kritike najbolj posrečena stvar pri tej dvodejanki. Mnogo bolj pa prispevajo k splošnemu vtisu hrupni valovi elektronskih zvokov in tuleči glasovi, ki jih prenašajo zvočniki v vse kotičke gledališča.

Te zvoke in glasove spremljajo optično grozne filmske projekcije, nenadno vžiganje žarometov po popolni temi in odrska oprema, ki uporablja vsa tehnična sredstva, ki si jih lahko mislimo, da vzbudi v gledalcu grozo.

ki je pokazala, da goji »Bor« tak šport, kakor bi ga morala gojiti vsa športna društva, to je takega, ki mladino plemeniti. V zadnjem setu so že vodili in bi bili lahko zmagali, ko se je pripetilo nekaj, kar jim je zmago sicer odvzelo, a povzročilo, da so odšli z igrišča vendarle zadovoljni in z mirnim srcem. Začetni udarec so imeli nasprotniki, ko se je neki »Borov« igravec nehoti dotaknil žoge. Zaradi prestopka nasprotnika je sodnik prisodil udarec za »Bor«, tedaj pa je »Borov« igravec sam stopil k sodniku in povedal, da se je dotaknil žoge. Sodnik je nato prisodil udarec proti »Boru« in — adijo, zmagal! Toda po tekmi je prišlo vse moštvo »Celane« k »Borovcem« in jim čestitalo zaradi tako športnega obnašanja, občinstvo pa jim je navdušeno ploskalo. Verjetno bo ta tekma prav zaradi tega ostala Bergamčanom še dolgo v spominu.

Odbojkarice »Bora« pa so v nedeljo premagale ekipo AGI v Gorici s 3:0.

»OLIMPIJA« VODI

V jugoslovanski zahodni nogometni B ligi je ljubljanska Olimpija v nedeljo premagala Lokomotivo s 4:1 in zdaj vodi na lestvici s 35 točkami. Dosedanja vodeča Sloboda je bila premana in jih ima 34.

V A ligi je prišel na vrh »Partizan«, pred »Sarajevo«, ki omaguje.

V slovenskem nogometnem prvenstvu vodi Slovan, za njim sta Zelezničar in Branik, na zadnjem mestu pa je Delamaris iz Izole.

V italijanskem A prvenstvu je igral Milan v nedeljo neodločeno s Fiorentino in dopustil, da ga je dohitel Inter, ki je premagal Bologno z 2:0. Oba imata po 42 točk. Prvenstvo postaja spet napeto...

ŽENA IN DOM

Razgovor med nami

NEKAJ ZA VAS

Le zakaj mora prinesiti pomlad, ta lepi letni čas, človeku tudi občutek utrujenosti, zaspanosti, povečanje živčnosti in kot posledico tudi vidne znake na koži — se vprašujemo. Kot v naravi se tudi v našem organizmu dogajajo velike spremembe in če moramo motorju za toplejše dni menjati olje, da bolje teče, moramo tudi organizmu pomagati, da se privadi na nov ritem. Nikoli niso odveč priporočila, da je treba v tem času uživati lažjo hrano, opustiti močne zimske menije, pikantno hrano in alkohol. Sadja in zelenjave je dovolj in poleg tega, da bomo našemu organizmu naredile uslugo, bomo izgubile tudi kak kilogram, ki se je pridružil naši teži med zimo.

Proti utrujenosti — in to velja za vsak letni čas — vam priporočam metodo, ki je prišla sem od indijskih jogijev. Če se namreč utrujene vleže mo in zaspimo, se čez eno uro zbudimo skoro še bolj zbite kot prej. Za metodo jogijev pa je dovolj deset minut: vlezite se na divan ali posteljo, zastrite okna, da bo soba nekoliko mračna, pod noge si položite blazino, da bodo višje od glave, roke položite ob telo, zaprite oči in sedaj je uspeh »re'aksa« odvisen od vaše volje. Na nič drugega ne smete misliti kot na to, da se mora vsaka vaša mišica sprostiti; tak občutek morate imeti, kot da tehtate več stotov; začnite pri obraznih mišicah in končajte pri mišicah stopal. V taki popolni sprostitvi ostanite kakih deset minut v polsnu in ko boste vstale, se boste počutile sprojene.

Skoraj vse žene imajo na skrbi družinsko blagajno. Moj mož pa mi daje sproti denar za gospodinjstvo in za drugo, toda blagajno ima sam. Ze večkrat sem mu rekla, naj mi izroči prvega plačo, a je vsakokrat prišlo do prepira, češ da je on poglavar družine in da bo razpolagal z de-

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Predstave v Kulturnem domu

KRSTNA PREDSTAVA

VELIKEGA SLOVENSKEGA PASIJONA

SOLDASKI MIZERERE

KMEČKI REKVIJEM

SKOFJELOSKI PASIJON

MIZERERE IN REKVIJEM PO MOTIVIH SLOVENSKE PESMI NAPISAL, SKOFIJELOSKI PASIJON PA ZA ODER PRIREDIL MIRKO MAHNIC

Režija: MIRKO MAHNIC

Scena: inž. arh. VIKTOR MOLKA

Kostumi: ALENKA BARTLOVA

Glasba: MARIJAN VODOPIVEC

PREDPREMIERA

v nedeljo 11. aprila ob 16. uri (izven abonmaja)

PREMIERA

v nedeljo 11. aprila ob 21. uri (premierski abonma)

PONOVITVE

V ponedeljek 12. aprila ob 21. uri (abonma I. ponovitev). V torek 13. aprila ob 21. uri (abonma red A). V sredo 14. aprila ob 21. uri (abonma red B). V četrtek 15. aprila ob 21. uri. V petek 16. aprila ob 21. uri. V soboto 17. aprila ob 21. uri. V nedeljo 18. aprila ob 16. uri (abonma I. popoldanski). V ponedeljek 19. aprila ob 16. uri (abonma II. popoldanski).

Prodaja vstopnic vsak dan od 11. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK-KONTOVEL

priredi v nedeljo, 11. t. m., ob 18. uri v Prosvetni dvorani na Opčinah

koncert moškega zbora

Na programu so narodne in umetne pesmi. —

Dirigent: Ignacij Ota — Vljudno vabljeni.

narjem on, ki ga tudi zasluži. Se vam zdi to prav? Zdi se mi poniževalno, da ga moram prositi za denar vsakokrat, ko ga potrebujem, in da me vpraša, zakaj ga potrebujem.

Danica

Naredite tako, kot tista gospa, ki se je tudi naveličala, da ji je mož strogo odmerjal denar in za katerega je morala vedno posebej vprašati: prepustila mu je vse: če hoče biti poglavar družine, potem naj skrbi tudi za nakup hrane, za oblačila otrok, za plačila vseh računov v gospodinjstvu, sploh za vso administracijo ene družine. In videla boste, da ne bo vzdržal niti en teden ter da vam bo to nevhvalno nalogo rad prepustil.

Seveda ne morete kar naenkrat zahtevati od njega, da vam prinese nedotaknjeno plačo in vam jo vso izroči, a uvideti mora, da se pa za družino veliko porabi ter da lahko zase obdrži le majhno vsoto za njune vsakdanje potrebe.

Kaj naj storim s fantom, ki me ima sicer rad, kakor sem prepričana, a ne zamudi nobene priložnosti, da bi se ne ozrl za kakim lepim dekletom. To me zelo jezi, on se pa smeje, če mu to očitam, in pravi, da toliko bolje, »ker vzdržim konkurenco«. Hoče se samo prepričati, kako dobro je izbral... Naj ga pustim?

Nadja

Ze nekajkrat smo se ustavile pri tem neokusnem običaju nekaterih moških. Kaj naj dekle naredi? Če se jezi, kot se ti, dobi fant še večje veselje ter se še pogosteje ozira, da bi pri dekletu vzbujal ljubosumje. Priporočljivo je zato popolno ravnodušje, kaka na videz nedolžna neugodna pripomba na račun »druge«, in ker ne bo več zaželenega efekta na tvoji strani, se bo kmalu naveličal.

martina

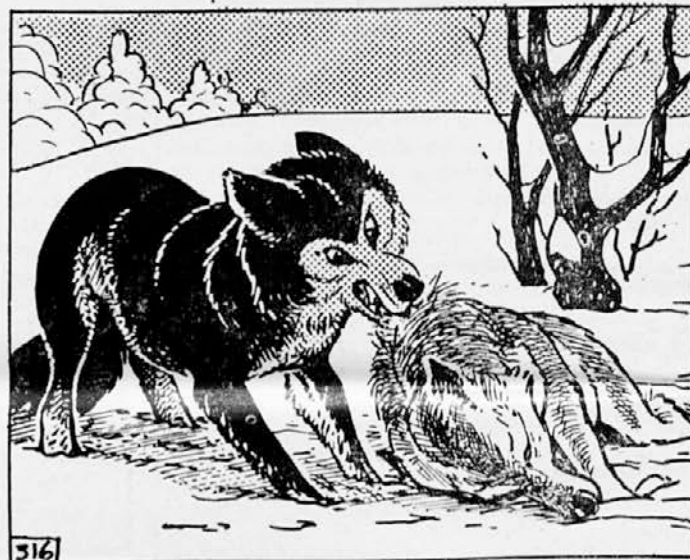
313. Počasi je stopal po stezi, ki jo je bil izgazil McTaggart, in se ustavil ob prvi pasti. Ze več dni ni bil jedel in lačen je bil kot volk. Zeljno je ovohaval zadnji nogi belega zajčka, ki ju je bil McTaggart nastaviil za vabo. Vedel je, kaj je past, poznal je strašno bolečo no stiskajočih železnih zob. Zato je bil kljub lakoti zelo previden.

314. Počasi je z zobmi izvlekel meso tako pazljivo, da bolje ne bi mogel narediti še tako spreten lovec. Stekel je k drugi pasti in nato še k tretji in vse izpraznil, ne da bi le eno sprožil. Tako si je potolažil lakoto. V visokem snegu so bile McTaggartove pasti zanj prava rešitev. Nikjer drugje ne bi mogel na tako lahek način dobiti hrane.

315. Hodil je za sledovi McTaggartovih krpelj in našel v eni od pasti ujetega zajčka. Ko se je najedel, je ostala na snegu le še dlaka. Še preden je padla noč, je izpraznil celo vrsto McTaggartovih pasti. Spominjal pa se je Nepeesinih svaril pred zastrupljenimi vabami. Dotaknil se ni niti koščka s strihniinom zastrupljenega mesa.

316. Naslednji dan je Baree še vedno pridno iskal in izpraznjeval pasti, čeprav si je že potolažil prvo lakoto. K takemu ravnanju ga ni gnal gon po samoohranitvi, temveč silno sovraštvo, s katerim ga je navdajal vonj po McTaggartu. Tega pa je vohal na vsakem koraku. Proti večeru je našel mrtvega zastrupljenega volka in ga razgajal na kosce, mesa pa se ni dotaknil.

317. Zgodaj zjutraj je McTaggart odšel od doma, da bi pobral nalovljeni plen. Za zaledenelim potokom, šest milj od Lac Baina, je zagledal v snegu prve sledove Bareejevih šap. Ustavil se je in jih ogledoval z nepričakovanim, nenavadnim vznemirjenjem. Pokleknil je, slekel rokavico in dvignil črno dlako. S čudnim, trdim glasom je dejal: »Črni volk!«

318. Nehote je pogledal v smeri proti Grey Loonu in še bolj pazljivo pregledal sledove. »Črni volk!« je ponovil, ko je vstajal. »Kakšen volk, to je pes!« Potem je skoraj zašepetal: »Njen pes!« Obraz mu je izdajal neprijetne misli, ko je stopal proti prvi pasti. Vaba je izginila iz nje. Sedaj je bil prepričan, da je črni pes Baree.